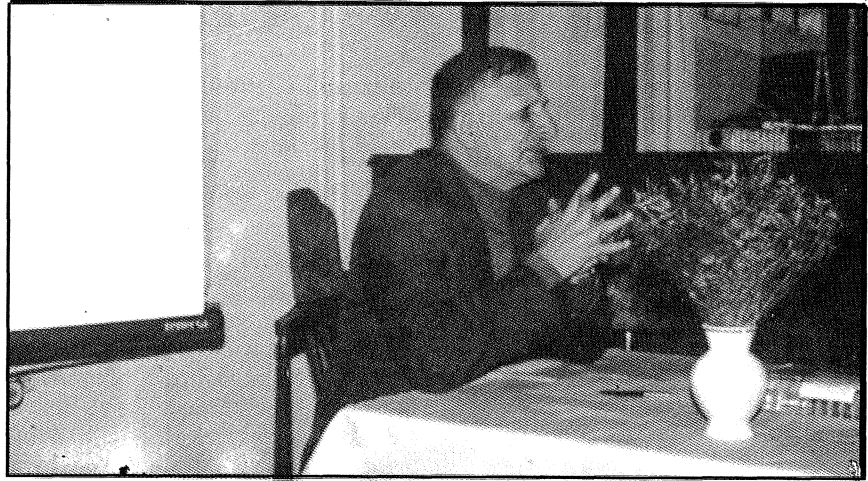

ANADOLU FOLKLORUNA

Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyelerinden Sayın Dr. Atilla ERDEN 4 Ocak 1992 tarihinde Odamızda "Anadolu Folkloruna Giriş" konulu bir konferans vermiştir.

Dr* Atilla Erden "Hemen tüm bilimlerin ana uğraşlarının temel felsefesinde insanın doğayla olan mücadelesinde onu üstün çıkarmak, dolayısıyla insanoğlunu mutluluğa ulaştırmak yatmaktadır. Bu mücadelede çağımıza kadar insan yararına uzun bir yol alınmış, doğada bilinmeyen binlerce giz çözülmüş ve pek çok doğa koşulu insanlığa sorun olmaktan çıkarılmıştır. Ne var ki insanın kendi soyuyla gereksiz mücadelesinin sona ermesi çözümlenmesi seçilecekken, insanın insanı yok edebilmesi için silah sanayileri geliştirilmiştir. Başka bir deyişle, insanın teknik gelişmesi yanında kültürel yapıdaki olumsuzluklar çözümleneceğine daha büyük sorunlar haline geldiği görülmektedir.

İnsanın kendi soyuyla boğuşmasına, kendi soyunu yok

yöresellikten ulusala, ulusaldan evrensel boyutlara ulaştırabilmede Halk Biliminin (Folklorun) işlevsel, yükümlülüğü söz konusu olduğu gibi, sosyal bilimlerin içerisinde bu konuda halkbilimin işlevsel öncülüğünden söz edilebilir.

Hemen tüm toplumlarda var olan abartmalı etnosantrizm kökenli gereksiz büyüklük komplekslerini yıkmada, ırkçılık hastalıklarını ve onun getirdiği pek çok değer yargılarını yaşamdan çıkarıp atmada, bu konulardaki bağınazlık ve ba-

kültürel yapısı, değer yargıları, davranış kalıpları, geleneği, göreneği, söylenceleri, sanatı ve tüm yaşantısı ile ilgili gerekli malzemeyi derleyen, karşılaştırmalar yapan ilgili konulardaki değişim ve etkilenmelerin bağlantı ve kararlarını oluşturan belli yorumlara varan bir büm daldır.

İşte bu bilim dalı bizde, büyük bir gecikmeyle 20. yy.'m ikinci yarısında kurulmaya, gelişmeye başlamıştır.

Toplumumuzun kültürel yapısı gerekli boyutlarda tamnamamıştır. Bu nedenle nice kültürel sorunlarımıza bilimsel çözümler getirilememiştir. Toplumumuz üç büyük kıtanın birleştiği bir köprü parçası üzerinde yerleşmiş olup bünyesinde binlerce ırkın ve kültürel yapının binlerce seneden beri kaynaştığı doğal bir pota durumundadır.

Bu yapının iyi tanınabilmesi zengin kültürel yapının bilimsel boyutlarda değerlendirilebilmesi için önemli halkbilimsel verilere ve çalışmalara gereksinim vardır."

Konuşmasını ilginç slaytlarla sürdüren Dr. Erden, binlerce yıldan beri Anadolu potasında kaynayıp oluşmuş zengin kültürel bir yapıya sahip olduğumuzu, bu yapı içerisinde bir botanik bahçesinin çiçekleri gibi nice kültürel unsurların özelliklerinin bulunduğunu ve dünyamızda hiç bir yerde saf bir ırkın veya saf bir kültürün bulunmadığını vurgulayarak, bugünkü toplumumuzun pek çok sorunlarını bu bakış açısından değerlendirerek çok daha kolay çözebileceğimizi belirtmiştir. «

etme savaşıma çözümler aramada sosyal bilimlerin ve sanatın çağımız gelişim süreci içindeki yükümlülüğü ve çözümler getirebilme niteliği diğer bilim dallarına oranla daha geniş boyutlu görülmektedir, insanoğlunun bu gereksiz savaştan onun kendi soyunu yok etmesini önleyebilmede insanlığı daha hümanist, hoşgörülü bilinçli bir kültürel yapıya kavuşturabilmede

tilda kurtulup bilimsel olana kavuşabilmede halkbilimin gerekliliği ve işlevselliği öncelikle söz konusudur,

Bu kadar önemli görevler yüklediğimiz Halkbilim (Folklor) nedir? Nasıl bir bilim daldır?

Çok genel hatlarıyla daha önce yapılan tanımlar da gözönünde tutularak şöyle kısa bir tanımlama mümkündür,

Halkbilim, ele aldığı toplumların